

IZVJEŠTAJ FINANSIJSKE REVIZIJE

PRAĆENJE POSTUPANJA PO PREPORUKAMA IZ IZVJEŠTAJA O FINANSIJSKOJ REVIZIJI „RUDNIKA BOKSITA“ ZA 2017. GODINU

Broj: 01-02-09-11-4-2062-5/22

Sarajevo, septembar 2022. godine

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
II.	IZVJEŠTAJ O POSTUPANJU PO PREPORUKAMA	3
1.	UVOD	3
2.	OCJENA POSTUPANJA PO PREPORUKAMA.....	5
2.1	Realizovana preporuka	5
2.2	Djelimično realizovane preporuke.....	5
2.3	Nerealizovane preporuke.....	6
3.	POSTUPANJE SKUPŠTINE ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE.....	10
4.	DODATNE PREPORUKE	10
5.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	10
6.	PRILOG	11

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Predmet

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine proveo je praćenje postupanja po preporukama iz **Izveštaja o finansijskoj reviziji „Rudnika boksita“ d.o.o. Posušje za 2017. godinu**, broj: 01-02-09-14-4-5-1415-5/17, u skladu s članom 13. Zakona o reviziji institucija u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 22/06), Procedurom za praćenje postupanja po preporukama iz izveštaja o finansijskoj reviziji i INTOSAI-jevim Okvirom profesionalnih objava.

Vrhovne revizorske institucije imaju važnu ulogu u praćenju preduzetih mjera subjekta revizije shodno ISSAI-ju 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora. Praćenje je usmjereno na to je li subjekt revizije adekvatno adresirao postavljena pitanja, te se prilikom praćenja razmatraju i šire implikacije.

Odgovornost rukovodstva za postupanje po preporukama

Rukovodstvo „Rudnika boksita“ d.o.o. Posušje odgovorno je za pripremu programa provođenja datih preporuka, za provođenje i za izvještavanje o provedbi.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da provedemo praćenje i damo ocjenu i zaključak o postupanju po datim preporukama. Praćenje podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo je li subjekt revizije i u kojoj mjeri preduzeo aktivnosti s ciljem otklanjanja utvrđenih neusklađenosti, slabosti i propusta koji su identifikovani u revizorskom izvještaju.

Meksička deklaracija¹ daje slobodu VRI² da iznose zapažanja i daju preporuke u izvještajima o reviziji. Također, Deklaracijom se nalaže postojanje efektivnih mehanizama za praćenje postupanja po preporukama VRI, odnosno da VRI imaju vlastiti interni sistem praćenja kojim se osigurava da revidirani subjekti na odgovarajući način i propisno odgovore na nalaze i preporuke VRI, kao i one koje utvrdi zakonodavna vlast, neki od njenih odbora/komisija ili upravni odbor revidiranog subjekta.

Shodno INTOSAI-ju P 12 – Vrijednosti i koristi VRI, vrhovne revizorske institucije trebaju imati efektivne mehanizme za praćenje realizacije preporuka, te javno izvještavati o preduzetim mjerama, s ciljem jačanja odgovornosti državnih i javnih organa.

Praćenje uključuje ispitivanje, testiranje i prikupljanje dovoljnih i adekvatnih revizijskih dokaza koji potkrepljuju zaključke iskazane po pitanju postupanja po datim preporukama.

Nezavisni smo od „Rudnika boksita“ d.o.o. Posušje u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, i ispunili smo etičke odgovornosti.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naš zaključak.

---

¹ INTOSAI-P 10

² VRI – vrhovne revizorske institucije

Zaključak

Na osnovu praćenja postupanja po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji „Rudnika boksita“ d.o.o. Posušje za 2017. godinu utvrđeno je da je, od ukupno 14 datih preporuka:

- jedna realizovana preporuka (7%);
- tri djelimično realizovane preporuke (22%);
- 10 nerealizovanih preporuka (71%).

Imajući u vidu da „Rudnici boksita“ d.o.o. Posušje nisu donijeli adekvatan program mjera, da većina preporuka nije realizovana ili su pokrenute samo početne aktivnosti, zaključili smo da nisu preduzeti odgovarajući koraci kako bi se date preporuke realizovale, te preporučujemo nastavak rada na izvršenju nerealizovanih i djelimično realizovanih preporuka.

Sarajevo, 28. 9. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II. IZVJEŠTAJ O POSTUPANJU PO PREPORUKAMA

1. UVOD

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju „Rudnika boksita“ d.o.o. Posušje za 2017. godinu (u daljnjem tekstu: Društvo), sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i negativno mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju je dato 14 preporuka s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Društvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju, sa zakašnjenjem (12. 12. 2018. godine).

U dostavljenom odgovoru br. 02-181/18 od 12. 12. 2018. godine o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u izvještaju o finansijskoj reviziji navedeno je da je do nepravilnosti došlo zbog djelimičnog nepoznavanja propisa, zbog problema u poslovanju i nedostatka finansijskih sredstava, te da će se ubuduće u cijelosti postupati u skladu s preporukama i zakonskim propisima. Društvo je priložilo dokumentaciju kojom dokazuje da su preduzete aktivnosti na realizaciji dijela preporuka koje se odnose na: plaćanje zaostalih obaveza po osnovu poreza i doprinosa za penzijsko, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, i dokumentaciju vezanu za nabavku usluge prijevoza rude za potrebe „Rudnika boksita“ d.o.o. Posušje, te okvirni sporazum o nabavci usluga prevoza rude sa „KTM-om Brina“ d.o.o. Posušje od 24. 4. 2018. godine.

Praćenjem su obuhvaćene aktivnosti Društva od datuma Izvještaja finansijske revizije za 2017. godinu (20. 6. 2018. godine) do 30. 6. 2022. godine. Podaci i informacije o aktivnostima preduzetim s ciljem realizacije preporuka prikupljene su putem Upitnika o postupanju po preporukama (u daljnjem tekstu: Upitnik), dostavljene dokumentacije, te putem analize važeće regulative relevantne za subjekta.

Subjekti revizije su uz Upitnik trebali dostaviti relevantnu dokumentaciju kojom potvrđuju date odgovore. Ako ih nisu dostavili, smatra se da aktivnosti na realizaciji preporuke nisu preduzete.

Analizom dostavljene dokumentacije i odgovora na Upitnik, te informacija dobivenih na osnovu provedenih razgovora i posjete subjektu, izvršena je ocjena postupanja po preporukama, koja je klasifikovana prema sljedećim kategorijama:

- **realizovana preporuka**
- **djelimično realizovana preporuka**
- **nerealizovana preporuka**
- **preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja**

Pregled datih preporuka iz Izvještaja o finansijskoj reviziji „Rudnika boksita“ d.o.o. Posušje za 2017. godinu:

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/ TAČKA
1.	Skupština, Nadzorni odbor i Uprava dužni su ovlaštenja i obaveze vršiti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o javnim preduzećima u FBiH.	4.
2.	Odbor za reviziju formirati u skladu sa članom 27. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.	4.
3.	Sistem internih kontrola uspostaviti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
4.	Uskladiti Pravilnik o radu sa Zakonom o radu, te ponuditi radnicima ugovore o radu usklađene sa navedenim Zakonom.	6.1.2.2
5.	Preispitati opravdanost zaključivanja ugovora o djelu za poslove koji čine redovnu djelatnost Društva.	6.1.2.2
6.	Na datum bilansa vršiti procjenu o postojanju bilo kakvih pokazatelja da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.	6.2.1
7.	Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja u potpunosti primjenjivati Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH, MRS i MSFI.	6.2.1
8.	Intenzivirati aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova.	6.2.1
9.	Izvršiti sveobuhvatan popis zaliha sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara, a potom izvršiti procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha, odnosno uskladiti vrijednost zaliha kako nalaže MRS 2 – Zalihe.	6.2.2.1
10.	Preduzeti aktivnosti na usklađivanju osnovnog kapitala Društva iskazanog u poslovnim knjigama sa registrovanim kapitalom.	6.2.3
11.	Planirati izmirenje obaveza po osnovu doprinosa iz 2013, 2014. i 2015. godine, kako nadležne institucije ne bi blokirale račune i uvećale troškove po osnovu zaračunatih kamata.	6.2.4.1
12.	Godišnji popis imovine i obaveza vršiti u skladu sa članom 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.5
13.	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.	6.5
14.	Postupke nabavki roba i usluga provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.	7.

2. OCJENA POSTUPANJA PO PREPORUKAMA

Postupanje po preporukama ocijenjeno je na osnovu provjere prezentirane dokumentacije i datih obrazloženja odgovornih lica, te je za svaku preporuku dat odgovarajući komentar revizora.

2.1 Realizovana preporuka

Društvo je realizovalo sljedeću preporuku:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Uskladiti Pravilnik o radu sa Zakonom o radu, te ponuditi radnicima ugovore o radu usklađene sa navedenim Zakonom.	U Upitniku o postupanju po preporukama Društvo je ocijenilo preporuku kao djelimično realizovanu, bez dodatnih obrazloženja. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju i uzorkom odabrane ugovore sa zaposlenicima utvrdili smo da je Društvo izvršilo usklađivanje Pravilnika o radu (iz jula 2019. godine) sa Zakonom o radu (oktobar 2016. godine) i da su radnicima ponuđeni ugovori o radu usklađeni sa navedenim Zakonom, što je bila obaveza u skladu s članom 178. tačka (1) Zakona.

2.2 Djelimično realizovane preporuke

Društvo je djelimično realizovalo sljedeće preporuke:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Preispitati opravdanost zaključivanja ugovora o djelu za poslove koji čine redovnu djelatnost Društva.	Tokom 2017. godine bilo je sklopljeno 11 ugovora o djelu. Budući da se radilo o poslovima čije obavljanje zahtijeva kontinuitet i koji su činili redovnu djelatnost Društva (poslovi stražara, vozača, pravnika, geologa i dr.), data je preporuka da se preispita opravdanost zaključivanja takvih ugovora. Preporuku je Društvo ocijenilo kao realizovanu. Međutim, nastavilo je zaključivati ugovore o djelu za angažiranje pravnika za obavljanje postupaka javnih nabavki i ostalih radnji vezanih za sklapanje ugovora, te za obavljanje poslova geologa, koji su sistematizovani Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Djelimično je postupljeno po datoj preporuci, jer iako nisu zaključivani ugovori o djelu za pojedina radna mjesta (vozač, stražar i sl.), nastavljeno je zaključivanje ugovora o djelu u periodu od 2019. do 2022. godine za obavljanje poslova pravnika i geologa sa istim licima kao i 2017. godine.

2. Izvršiti sveobuhvatan popis zaliha sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara, a potom izvršiti procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha, odnosno uskladiti vrijednost zaliha kako nalaže MRS 2 – Zalihe.	Društvo je preporuku ocijenilo kao realizovanu. Međutim, uvidom u dokumentaciju (popisne liste, izvještaje popisnih komisija, odluke), ocijenjeno je da je djelimično realizovana. Utvrđeno je da je Društvo nakon 2017. godine počelo vršiti popis zaliha, rezervnih dijelova i sitnog inventara i sačinjavati izvještaje stvarnog stanja sirovina i materijala u skladištu na kraju obračunskog perioda, radi usklađivanja sa knjigovodstvenim stanjem. Međutim, nije nam dostavljena dokumentacija da je Društvo vršilo procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha kako nalaže MRS 2 – Zalihe, radi čega ovu preporuku ocjenjujemo kao djelimično realizovanu.
3. Planirati izmirenje obaveza po osnovu doprinosa iz 2013, 2014. i 2015. godine, kako nadležne institucije ne bi blokirale račune i uvećale troškove po osnovu zaračunatih kamata.	U Izvještaju Društva za 2017. godinu konstatovane su neizmirene obaveze po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti za 2013, 2014. i 2015. godine u ukupnom iznosu od 1.227.511 KM. Društvo je u Upitniku navelo za preporuku da je realizovana, ali uvidom u dostavljenu dokumentaciju, analitičke kartice konta obaveza po godinama, bruto bilans, Uvjerjenje iz Porezne uprave FBiH – ispostava Posušje, o stanju duga po osnovu javnih prihoda iz 2019. godine, te obrazloženje direktora o preostaloj obavezi, utvrđeno je da je Društvo na 30. 6. 2022. godine iskazalo obavezu po ovom osnovu (za period 2013–2015. godine) u iznosu od 270.312 KM. Iako je preduzelo aktivnosti s ciljem izmirivanja obaveza, kako navode članovi 11. Zakona o doprinosima i 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, Društvo nije u cijelosti realizovalo datu preporuku, nije zaključivalo sporazum o plaćanju, niti planiralo otplate, već je, kako navode u Društvu, izmirivalo obavezu u skladu s mogućnostima, pa preporuku ocjenjujemo kao djelimično realizovanu.

2.3 Nerealizovane preporuke

Društvo nije realizovalo sljedeće preporuke:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Skupština, Nadzorni odbor i Uprava dužni su ovlaštenja i obaveze vršiti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o javnim preduzećima u FBiH.	Društvo je u Upitniku navelo da je preporuka realizovana. U Izvještaju za 2017. godinu konstatovano je da Skupština Društva nije razmatrala godišnji obračun, plan poslovanja i Izvještaj o radu i poslovanju, što je bila obaveza u skladu s članom 335. Zakona o privrednim društvima i članom 6. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, niti su Nadzorni odbor i Uprava sazivali sjednice Skupštine, što je bila obaveza najmanje jednom godišnje, kako nalaže član 336. Zakona o privrednim društvima.

	Nije nam prezentovana dokumentacija, niti se moglo zaključiti iz razgovora s nadležnima da je Skupština obavljala poslove iz svoje nadležnosti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima i Statutom Društva. Također, u periodu od 2019. do 30. 6. 2022. godine Skupština Društva nije usvajala godišnje izvještaje, niti donosila odluke o prijedlogu raspodjele dobiti, kao i pokrića gubitaka iz ranijih perioda, što joj je bila obaveza. Dostavljen je samo Zaključak Vlade Županije Zapadnohercegovačke koja djeluje u svojstvu Skupštine Društva da je usvojen Izvještaj o radu za 2018. godinu. Također, nismo se uvjerali, na osnovu uvida u dostavljenu dokumentaciju i zapisnike Nadzornog odbora, da su Uprava i Nadzorni odbor vršili sazivanje Skupštine Društva, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, te datu preporuku ocjenjujemo kao nerealizovanu.
2. Odbor za reviziju formirati u skladu sa članom 27. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.	Društvo je za preporuku dalo ocjenu da je djelimično realizovana. Međutim, uvidom u dostavljenu dokumentaciju uvjerali smo se da Odbor za reviziju još uvijek nije formiran u Društvu, kako nalaže član 27. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, niti je proveden javni konkurs za izbor članova odbora. Nadzorni odbor donio je Odluku 15. 7. 2019. kojom se nalaže direktoru da raspiše konkurs za izbor članova Odbora za reviziju, kao i prijedlog teksta javnog konkursa. Direktor Društva je 30. 8. 2022. donio Odluku o raspisivanju konkursa za formiranje odbora, koja stupa na snagu danom donošenja. Konkurs nije objavljen do okončanja praćenja realizacije preporuka, te u skladu s tim smatramo da preporuka nije realizovana.
3. Sistem internih kontrola uspostaviti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	Sistem internih kontrola nije ni nakon date preporuke u Izvještaju za 2017. godinu uspostavljen u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH. Nije imenovan koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu, niti je sačinjen godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema za finansijsko upravljanje i kontrolu. Također, Društvo ima usvojene računovodstvene politike od 2012. godine, koje nisu usklađene sa izmjenama zakonskih propisa i kojima nisu uređeni poslovni procesi i poslovanje koji bi bili prilagođeni specifičnostima Društva, što za posljedicu ima da sistem internih kontrola nije uspostavljen u svim procesima poslovanja.
4. Na datum bilansa vršiti procjenu o postojanju bilo kakvih pokazatelja da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava.	Kao što je navedeno i u Upitniku o postupanju po preporukama za period od 2017. do 30. 6. 2022. godine, Društvo na datum bilansa, kao ni ranijih godina, nije vršilo ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, u skladu sa paragrafom 9. i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Članovima 27. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH propisano je da su subjekti od javnog interesa obavezni, po potrebi i u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne imovine, obaveza i/ili kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvještaj o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim.

Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja u potpunosti primjenjivati Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH, MRS i MSFI.	Cilj procjene je utvrditi knjigovodstvenu, tržišnu, nadoknadivu, sadašnju, fer, zamjensku, likvidacijsku i/ili poslovnu vrijednost pravnih lica, odnosno imovine, obaveza i kapitala, na osnovu vjerodostojne dokumentacije, fizičke sposobnosti predmeta procjene i budućih novčanih primitaka i izdataka, u skladu sa pravilima struke. Društvo je 1. 7. 2022. godine zaključilo ugovor sa firmom „Triel“ za projektiranje, nadzor i izvođenje d.o.o. Posušje za izvođenje usluge procjene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za potrebe Društva, koju će izvršiti ovlašteni vještaci/procjenitelji građevinske i strojarke struke. Navedena preporuka u Upitniku je ocijenjena kao realizovana. Međutim, nalaz za koji je vezana odnosio se na obavezu Društva da na datum bilansa vrši procjenu o postojanju bilo kakvih pokazatelja da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, i samim tim sačinjavanje finansijskih izvještaja u skladu sa MRS-om i MSFI-jem. S obzirom na to da imovina predstavlja značajnu stavku u Bilansu stanja Društva, a Društvo nije vršilo procjenu u skladu s MRS-om 36, finansijski izvještaji u posmatranom periodu nisu sastavljeni u skladu s članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, kojim je jasno definisana obaveza primjene MRS-a. Samim tim ovu preporuku ocjenjujemo kao nerealizovanu.
Intenzivirati aktivnosti vezane za osiguranje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova.	Društvo je ovu preporuku ocijenilo kao djelimično provedenu. Međutim, nije dostavljena dokumentacija kojim bi se potvrdilo da su preduzimane aktivnosti u vezi s osiguranjem dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova, te datu preporuku smatramo nerealizovanom. Društvo i dalje nema uspostavljenu bazu podataka o zemljištu i građevinskim objektima kojima raspolaže, već ima samo pregled nekretnina prema knjigovodstvenim evidencijama. Tokom obavljene revizije za 2017. godinu bila su prezentovana tri posjedovna lista u kojima je u vlasničkom listu iskazano pravo korištenja imovine za poslovnu zgradu, zemljište, parking i prilazne puteve, dok su u toku praćenja postupanja po preporukama za ostale nekretnine, zemljišta, boksitne bušotine, iskazane u knjigovodstvenim evidencijama, dostavljeni posjedovni listovi.
Preduzeti aktivnosti na usklađivanju osnovnog kapitala Društva iskazanog u poslovnim knjigama sa registrovanim kapitalom.	Društvo je procijenilo ovu preporuku kao neprevodivu zbog, kako navode, „nastalih promjena u sudskom registru“. Međutim, nije nam dostavljena dokumentacija koja bi potvrdila aktivnosti koje su preduzete na usklađivanju osnovnog kapitala. Uvidom u posljednji Izvod iz sudskog registra (2. 9. 2015. godine), osnovni kapital Društva registrovan kod nadležnog suda iznosi 2.000 KM, a do 31. 12. 2021. godine nije proveden postupak usklađivanja osnovnog kapitala iskazanog u finansijskim izvještajima u iznosu od 11.864.101 KM, te ocjenjujemo da preporuka nije ispoštovana.

8. Godišnji popis imovine i obaveza vršiti u skladu sa članom 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	Uvidom u izvještaje popisnih komisija i pripadajuću dokumentaciju utvrdili smo da nije izvršen potpun popis kojim bi bila obuhvaćena imovina, potraživanja, obaveze i pasivna vremenskih razgraničenja, te gotovina i gotovinski ekvivalenti, kako nalažu odredbe Zakona o računovodstvu i reviziji, Pravilnika o računovodstvu Društva i Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem. Izvršen je samo popis stalnih sredstava i zaliha, te sačinjeni izvještaji o tome. Na osnovu navedenog ne možemo potvrditi ocjenu Društva da je popis obavljen u potpunosti i da je preporuka realizovana, te da je u poslovnim knjigama izvršeno usklađivanje knjigovodstvenih evidencija sa stvarnim stanjem, kako nalaže Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH, zbog čega preporuku ocjenjujemo kao nerealizovanu.
9. Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.	Uvidom u dostavljene finansijske izvještaje i Bilješke uz finansijske izvještaje za 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu utvrdili smo da je Društvo pri sastavljanju finansijskih izvještaja u Bilješkama dalo statističke podatke po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), a nisu date potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja. Iako je navelo da je ova preporuka ispoštovana, nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju ne možemo potvrditi da su Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljene u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao i članom 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, te ocjenjujemo preporuku nerealizovanom.
10. Postupke nabavki roba i usluga provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.	Uvidom u dostavljenu dokumentaciju (planove nabavki, provedene javne nabavke za period od 2018. do 30. 6. 2022. godine, prometne listove dobavljača), Društvo je nastavljalo zaključivati ugovore za pojedine nabavke bez provođenja procedura propisanih Zakonom o javnim nabavkama, koje se odnose na: nabavku prevoza rude boksita od dobavljača „KTM BRINA“ d.o.o. Posušje (promet sa dobavljačem za 2019. godinu iznosio je 1.474.642 KM, za 2020. 1.989.809 KM, i za 2021. godinu 2.161.106 KM) i za usluge bušenja za istraživanje nalazišta boksita od dobavljača „MINER“ d.o.o. Tomislavgrad (promet sa dobavljačem za 2018. godinu iznosio je 158.756 KM, za 2019. godinu 136.540 KM, za 2020. godinu 175.976 KM i 2021. godinu 141.737 KM). Dostavljena nam je samo dokumentacija o provedenom postupku nabavke prevoza rude boksita iz 2018. godine, na osnovu koje je bio zaključen ugovor na period od godinu dana sa istim dobavljačem. Zbog navedenog, iako je Društvo ocijenilo preporuku djelimično ispoštovanom, dato obrazloženje ne možemo prihvatiti i smatramo da je preporuka i dalje nerealizovana, jer se nabavke pojedinih roba i usluga ne provode u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.

Na osnovu izvršenog praćenja konstatovano je da je, od ukupno 14 datih preporuka:

- jedna realizovana preporuka (7%);
- tri djelimično realizovane preporuka (22%);
- 10 nerealizovanih preporuka (71%).

U prilogu Izvještaja nalazi se Upitnik o postupanju po preporukama, u kojem je Društvo dalo ocjenu i komentar za svaku preporuku. Ocijenilo je da je realizovalo sedam preporuka, djelimično realizovalo četiri, dvije nije realizovalo i za jednu preporuku ocijenilo je da je neprovodiva.

Na osnovu praćenja smo utvrdili da se ocjene revizora o postupanju po preporukama značajno razlikuju od ocjena Društva. Naime, od ukupno ocijenjenih 14 preporuka samo za dvije data je ista ocjena, dok za preostale nije dostavljena adekvatna dokumentacija, niti su data obrazloženja u Upitniku koja bi potvrdila ocjene Društva.

Zaključci revizora zasnivaju se na dostavljenim revizorskim dokazima i dokumentaciji i za svaku ocjenu dat je odgovarajući komentar.

3. POSTUPANJE SKUPŠTINE ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

Društvo je registrovano za vađenje rude boksita i u 100% je vlasništvu Županije Zapadnohercegovačke. Uvidom u zapisnike sa sjednica utvrdili smo da Skupština Županije Zapadnohercegovačke nije razmatrala revizorski izvještaj Društva za 2017. godinu od njegovog objavljivanja.

4. DODATNE PREPORUKE

S obzirom na to da je praćenjem postupanja po preporukama utvrđeno da je u periodu od 2018. do 30. 6. 2022. godine Društvo, od 14 preporuka datih u Izvještaju za 2017. godinu samo jednu realizovalo, da nisu preduzeti odgovarajući koraci kako bi se preporuke implementirale, i da Skupština Županije Zapadnohercegovačke nije razmatrala revizorski izvještaj za 2017. godinu, dajemo sljedeće preporuke:

„Rudnicima boksita“ d.o.o. Posušje:

- *s ciljem poboljšanja sistema internih kontrola u Društvu nastaviti aktivnosti na implementaciji datih preporuka iz Izvještaja o finansijskoj reviziji za 2017. godinu.*

Skupštini Županije Zapadnohercegovačke:

- *razmotriti Izvještaj o praćenju postupanja po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji „Rudnika boksita“ d.o.o. Posušje za 2017. godinu i preduzeti odgovarajuće aktivnosti.*

5. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Društvo je 27. 9. 2022. dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o praćenju postupanja po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji za 2017. godinu, u kojem su prihvaćeni nalazi i preporuke revizije.

U komentaru je navedeno da će Društvo djelimično realizovane i nerealizovane preporuke ispuniti u što skorijem periodu.

Koordinatorica rada u Sektoru
za finansijsku reviziju javnih preduzeća

Mia Buljubašić

Tim za reviziju

Nina Šunjić, voditeljica tima

Vedran Zovko, član tima

6. PRILOG

ODGOVOR „RUDNIKA BOKSITA“ D.O.O. POSUŠJE NA UPITNIK O POSTUPANJU PO PREPORUKAMA

Red. br.	Preporuka data u prethodnom Izvještaju o finansijskoj reviziji	Izjašnjenje o postupanju po datoj preporuci				Za odgovore „da“ i „djelimično“ potrebno je dati obrazloženje i priložiti dodatnu dokumentaciju, a za odgovore „ne“ i „neprovodivo“ potrebno je dati obrazloženje
		Da	Djelimično	Ne	Neprovodivo	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Skupština, Nadzorni odbor i Uprava dužni su ovlaštenja i obaveze vršiti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o javnim preduzećima u FBiH.	X				
2.	Odbor za reviziju formirati u skladu sa članom 27. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.		X			U postupku ustanovljenja odbora, te će biti raspisan Javni natječaj
3.	Sistem internih kontrola uspostaviti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.			X		
4.	Uskladiti Pravilnik o radu sa Zakonom o radu, te ponuditi radnicima ugovore o radu usklađene sa navedenim Zakonom.		X			
5.	Preispitati opravdanost zaključivanja ugovora o djelu za poslove koji čine redovnu djelatnost Društva.	X				
6.	Na datum bilansa vršiti procjenu o postojanju bilo kakvih pokazatelja da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava.			X		
7.	Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja u potpunosti primjenjivati Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH, MRS i MSFI.	X				
8.	Intenzivirati aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova.		X			
9.	Izvršiti sveobuhvatan popis zaliha sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara, a potom izvršiti procjenu neto prodajne	X				

	vrijednosti zaliha, odnosno uskladiti vrijednost zaliha kako nalaže MRS 2 – Zalihe.					
10.	Preduzeti aktivnosti na usklađivanju osnovnog kapitala Društva iskazanog u poslovnim knjigama sa registrovanim kapitalom.				X	Nastao problem u sudskom registru
11.	Planirati izmirenje obaveza po osnovu doprinosa iz 2013, 2014. i 2015. godine, kako nadležne institucije ne bi blokirale račune i uvećale troškove po osnovu zaračunatih kamata.	X				
12.	Godišnji popis imovine i obaveza vršiti u skladu sa članom 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	X				
13.	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.	X				
14.	Postupke nabavki roba i usluga provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.		X			

Direktor
Petar Petric